

Nagys. Szabó András ig. urnak
Kossuth-utca

Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Hírdetési árak:

Egész évre 100 leu, félévre 50 leu, negyedévre 25 leu.

Egyes szám ára 2 leu.

Felelős szerkesztő:

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.

Telefonszám: 34.

Megjelenik minden vasárnap.

A híres római,

Menenius Agrippa ugyancsak híres-nevezetes esete mostanában gyakran eszünkbe jut.

Az első ókori nagyobb osztályharc idejében történt. A sorsával elégedetlen plebs (nép) elégedetlenkedése jelül, urai ellen zugolódva, a Szent-hegyre vonult és a közgazdasági munkában résztvenni sem ígéretre, sem erősebb ösztönzésre nem akart. A városból végre a meggyőző határu szónok, a nagy népszerűségnek örvendő, okos Menenius Agrippa ment ki a „sztrájk-tanyára”. Beszélt a néphez. Beszélt az emberi szervezetről, a gyomor, a lábak és karok viszonyáról, feltétlen egymásra utaltságáról s hogy egyik a másik működésének megszűnését okvetlenül súlyos fogja, sőt esetleg az egész szervezet is elpusztulhat.

Szép és okos példázat volt, mely az emberi élet számtalan viszonyára, politikai, társadalmi kapcsolataira ma is sok esetben, sokszor alkalmazható. A különbség csak az, hogy a míg akkor (2000 évvel régebben) a nép a példázatot megértette, ma azt — nem a nép, de maga az uralmon levő emberek csoportja éppen nem látszik megérteni.

Legalább is a mi mostani kormányunk számtalan cselekedete nagyon alkalmasnak mutatkozik e látázat megértésére. Hol egy kisebbségi politikai, vagy gazdasági szervünk, hol valamelyik kulturális intézményünk, kénytelen elszenvedni a kormányintézkedések oly mostohaságát, mely azt mutatja, hogy a kormány nincs meggyőződve az összes államalkotó elemek, népi erők, nemzeti kulturák fontosságáról, sőt azokban sanyargatni való, elsorvasztásra méltó, káros tényezőket lát. S nem veszi észre, hogy ez a téves felfogása s ez irányú aktivitása visszahat az állam egész szervezetére, gyomrára is.

Nemrégiben az ugyancsak híres Pteaneu iskolaügyi vezérfelügyelő ur juttatta feltűnő módon kifejezéshez ezt a furcsa és éppen nem demokratikus felfogást. A szászokról nyilatkozott, akik nem eléggé loyális szellemben tanítanak iskoláikban, s autonómiájukhoz ragaszkodva, csak a püspök útján kapott iskolaügyi rendelkezéseket hajtják végre, dacára, hogy az államtól hatalmas összegű segélyeket kérnek és vesznek fel. Nehány szóban, hogy elárulja magát az egész mai kormányzati szellem! Mintha bizony az autonómiának bizonyos önállósága mellett nem lehetne az összességet is, azzal harmóniában, szolgálni! S mintha bizony a kisebbségek ilyen autonómikus kapcsolatban való közreműködése, s e kisebbségeknek, mintegy: kezeknek

és lábaknak, sőt (kulturájuk által) öntudatos szerveknek táplálása is nem éppen állami érdek volna! Mikor veszik észre már e hatalmas urak azt, hogy amit így kisebbségi intézményeknek, kulturáknak állami hozzájárulásként adnak, az különben is az állam összes lakossága, s így jelentékeny részben a kisebbségi lakosság áldo-

zataiból gyűlt össze, s azt (ha adják) semmiesetre nem a liberális párt ajándékaiképpen adják? Hanem adják a magunkéból, a mindnyájunkéból, azért, hogy a támogatott intézmény, tag, szerv az egész szervezet érdekét szolgálhassa, s e hivatásának minél jobban megfelelhessen!

hogy a latin nyelv felbecsülhetlen értékű összekötő kapcsot és érintkezési eszközt képviselt. Igaz az is, hogy a három nemzet mindegyikére ráolvashatjuk a történelem lapjairól az esküvel megerősített unió zászlajának nem egy eserbennhagyását, nem egy árulást, hitszegést és öző támadást a másik két nemzet ellen.

De ezek a támadások, hűtlenkedések és felülkerekedési kísérletek is mindig megőriztek bizonyos mérsékletet. Soha sem fajultak el annyira, hogy elvágták volna a másik nemzet, a másik faj életlehetőségeit.

A Báthoryak, az erdélyi magyar arisztokrácia e reprezentánsai elvették ideiglenesen a székelyek bizonyos szabadságjogait, a székelyek szövetséget kötöttek Mihály vajdával, Bruckenthal beállította népét a Habsburgok érdekkörébe. De mindez inkább csak rossz testvérek és rossz szomszédok közötti perpatvar volt s az a gyűlölet, mely nemzeti egyenlőségeket fojt meg és fajokat irt ki a föld színéről, Erdély földjén soha nem tudott lángra kapni.

Ha jött a külső veszély, a közös hazáért közös táborban együtt küzdött, vértett és áldozott Erdély minden faja és nemzete.

Minék köszönhette ezt Erdély?

* * *

Különböző vallások és különböző fajok s nemzetek unióján, kölcsönös mérsékletén és együttműködésén tulmenően, bámulom és ünnepelem Erdély harmonikus szellemének diadalát abban a bölcsességben és mérsékletben, mellyel legkülönbözőbb struktúrájú és összetételű társadalmakat tudott harmoniára hangolni és közös munkába állítani.

Az erdélyi három nemzet közül a vármegyei magyarság erős és öntudatos arisztokrácia volt olyannyira, hogy több ízben közel állott az olygarchiává fajuláshoz.

A szászok kispolgári demokráciájának vagyos városi középosztályuk volt a gerince, mely miként ma, ugy a multban sem engedett soraiból magasra kiemelkedni sem egyéneket, sem családokat s amely folytonos fluktuáció révén állandéan a legszorosabb érintkezésben állott ugyancsak vagyos és művelt falusi kisbirtokos osztályukkal.

A székelyek társadalmi szervezete végül típusa volt a legszélesebb népies demokráciának, melynek nagy egyenlőségében felolvadt még az egyéni tulajdon elve is és a közös tulajdont alkotó nemzeti vagyonból egyenlően, illetve közszolgálatára arányában részesedett a nemzet minden fia.

S ez az olygarchikus tendenciájú arisztokrácia, ez a kispolgári középosztály s ez a népies demokrácia fenn tudott állani ugyanazon a földön, egymás mellett, évszázadokon át, anélkül, hogy egyiknek az elvei korrumpálták

Erdély völgyeinek tanulságai.

Irtta és a helybeli Szociális Misszió Társulat máj. 3-iki estélyén előadta: Gyárfás Elemér dr.

Az idegen, kit sorsa földünkre vetett, a kételkedés ajkbiggyesztésével kérde tőlünk gyakran:

— Hol van Erdély lelke? Hol van Erdély harmonikus szelleme?

S ugyanez az idegen, aki nem szívta az anyatejjel lelkébe az erdélyi levegőt, de jóakarattal és buzgósággal ki akarja venni részét nehéz, rögtörő munkáinkból, tanácstalanul áll meg intézményeink és embereink előtt.

Nem tudja megérteni, hogy Erdélyben az én igazságom miért nem kényszeríti térdre a te igazságot. Nem tudja megérteni, hogy Erdély érvényesülésre törekvő fia miért nem gázol keresztül azokon az erdélyiekben, kik ereje és tehetsége kibontakozásának útjában állanak. Nem tudja megérteni, hogy Erdélyben miért nem diadalmaskodnak az imperiálista lelkek s életbevágóan fontos kormányrudak miként maradhatnak látszólag szürkék, látszólag tehetetlenek és tehetségtelenek kezében.

Miért kellett elbuknia a nagyartó Báthory Gábornak, a tehetséges II. Rákóczi Györgynek, az arisztokrata Kemény Jánosnak s legutóbb a nagy Wesselényinek? Miért nem lett a Habsburgokkal való megegyezés megteremtője a nagy tudású és látókörű Bethlen Miklós az első gubernátor s miért ültették ebbe a diszes állásba a semmi kimagasló erénnyel nem ékeskedő Bánffy Györgyöt?

Miért füződnek Erdély történetének legszebb lapjai a higgadt Martinuzzi, a konciliáns Báthory István és Bethlen Gábor s a nyugodt I. Rákóczi György uralmához s hogyan volt képes a szürke és középszerű Apafy Mihály nemcsak felszínen maradni három évtizedig, de relatív nyugalmat is biztosítani országának?

Nem lehet pusztá véletlen az, hogy e földön a Cézároknak elbuktak s virágzásának, népe boldogságának korszakait Erdély azoknak köszönheti, kik meg tudták érteni földjének és népeinek, barátainak s ellenségeinek különbözőségeit és ezeket legyalulás helyett egységbe tudták összefoglalni.

* * *

Iskola-könyveken keresztül szálló igévé vált, hogy Erdély a vallási türelem klasszikus hazája.

És méltán.

De nem azért, mert a harminc éves háborút egy emberöltővel megelőzően az a bizonyos tordai országgyűlés a fenyegető külső veszedelmek hatása alatt egy valóban konciliáns határozatot hozott a belbélke érdekében. Ilyen határozatot hozott a wormsi országgyűlés is s Németországot mégis egy évszázadon át égette üszökké és pernyévé a gyűlölet.

Az a bizonyos klasszikus vallási türelem Erdélyben sem volt olyan ideálisan klasszikus s a hatalom birtokában levő fél bizony nem mulasztotta el nálunk sem anyagi, sőt erőhatalmi eszközökkel is meghajlítani a más meggyőződésűek elszilárdítását.

De ezek a tulbuzgóságok — melyeket bátran nevezhetünk erőszakoskodásoknak is — mindig meg tudtak őrizni bizonyos határt és mérsékletet. Bertalan-éj nem volt soha Erdélyben.

Az erdélyi gubernium 1699 július 14-iki felterjesztésében klasszikus szavakkal jellemzi ezt a mentalitást:

„— ebben az országban a vallásos buzgóságot mindig mérsékeltte egyfelől az állam magasabb politikája, másfelől a különböző nemzetek és vallásoknak esküvel megerősített szövetsége. Csak ennek a mérsékletnek köszönhetette az ország, mely oly sok ellenséggel van körülvéve, mely tele van különböző vallásokkal, nyelvekkel, fajokkal s amelyet időnként a legkülönbözőbb felekezések hitelvei irányítottak és vezettek, hogy meg tudta őrizni létét és függetlenségét azoknak a viharos időknél dacára, melyeket átélt.”

* * *

Minék köszönhette ezt Erdély?

A fajgyűlölet és nemzeti sovínizmus mai szomorú korszakában büszkeséggel szoktunk hivatkozni arra a szövetségre, melyet a három államalkotó nemzet: — a magyar, a székely és a szász — önálló létük rájuk virradásakor jövőbenézó tekintettel megkötött, évszázadokon át a felforgatás ezer kísérletével és kísértetével szemben megőrzött s mely ma is ott szunnyad Erdély lakóinak lelkében.

Igaz, hogy akkor még nem a nemzeti eszme állította szembe egymással a népeket s a faji ellentétek mai kiélesedését még nem is sejtették. Igaz,

Hirsch Ignácnál naponként friss teavaj kapható.

volna a másoknak strukturáját, anélkül, hogy egyiknek az osztályzelleme hódító hadjáratban lerombolta volna a másoknak összetételét. Sőt sikerült a legkülönbözőbb strukturájú társadalmakat Erdély közös érdekéért egységbe tömöríteni. Egységbe, melyben minden társadalmi osztály a lényegének legjobban megfelelő szerepet töltött be a az arisztokrata magyar lovagok vezetése alatt a száz derék had a a könnyű székely lovasság és gyalogság nem egy fényes diadallal írta be nevét a történelembe.

Minék köszönhetette mindezt Erdély?

(Vége a jövő számban.)

SPORT.

Hargita—Vulturul 5:0.

A magas gólarány dacára olyan nivótlan és értéknélküli mérkőzésben győzte le a Hargita a fiatal segesvári csapatot, milyent az udvarhelyi közönség rég nem látott. Csapkodó, lanyha iram uralta az egész mérkőzést, a Hargita együtteséből is csak Binder I. és Rájk mutattak említésre méltó játékokat. A vendégcsapatban, a kapust kivéve, egyetlen embernek sincs fogalma sem a footballjáték technikai titkairól. Sebessé kitűnően bíraskodott. A Hargita első csapata holnap, vasárnap Brassóban játszik bajnoki mérkőzést a Colțeaival. Tekintve, hogy a Hargita erősen tartalékolva áll fel, a küzdelem teljesen nyílt.

A Hargita Testező Egylet f. hó 18-án méri össze erejét a Brasovia hírneves csapatával, amely mérkőzésre már jó előre is felhívjuk a sportkedvelő közönség figyelmét.

E mérkőzéssel egyidejűleg lezáródnak az idek, illetve a tavaszi bajnoki mérkőzések, melyekből valószínűleg a már 2 év óta első helyen levő Brasovia fog győztesként kikerülni, míg a Hargita a brassói kerület harmadik helyezette lett. Egyesületünk, felkészülten, a lehető legjobb összeállítással veszi fel a küzdelmet. Sajnos, néhány előnyösen ismert játékosunkat nélkülözni leszünk kénytelenek, mindazonáltal a győzelemben való hit a az erős akarat ösztökélni fogja fiainkat, hogy a Brasoviának méltó ellenfelei lehessünk.

Az egyesület vezetősége egy kis rendkívüli szórakoztatásról is gondoskodott, amennyiben a mérkőzést Kónya Jancsi, teljes zenekara kíséretével, egyenesen a Hargitának irt „Hargita-induló“-val fogja megnyitani. Ugyesintén a 10 perces szünet alatt is mestersen fogja vonóját kezelni, a így közönségünknek kettős élvezetben lesz része.

Amint lapunk zártakor értesültünk, Solymossy Jankó és Egyed Feri játékosaink, a legnagyobb valószínűség szerint, a Brasoviával való mérkőzésre már itthon lesznek.

Halló! Turisták! A „Hargita“ Turista-Osztálya f. hó 11-én, vasárnap d. u. kirándulást rendez. Menetirány: a sósfüred mellett elhaladva a Budvár és Csicsér között az Ördögkutja patak mentén a hodgyai erdőbe, s onnan az erdő szélén vissza Odorheiu-Székelyudvarhelyre. Gyülekezés a ba-

rátkok temploma előtt. Indulás d. u. 2 kor, visszaérkezés este 8 óra körül. Gyaloglási idő 3 óra, pihenés 3 óra. A kiránduláson vendégeket is szívesen látunk. A kirándulást Voszka István dr. vezeti. *A Turista Osztály vezetősége.*

HIREK.

Május 10.

A róm. kath. Népszövetség zászlóbontása.

Méltó keretek között, nagy érdeklődés és lelkesedés mellett tartotta meg az országos róm. kath. Népszövetség helyi tagozata ujjászervező közgyűlést f. hó 4-én a főgimnázium tornacsarnokában. A közgyűlést Pál István prelátnak, tb. elnök nyitotta meg a szociális tevékenység jelentőségét és a társadalmi erők egyesítésének szükségességét fejtegető beszéddel. Beszéde végén meleg szavakkal üdvözölte Gyárfás Elemér dr.-t, az országos szövetség központi alelnökét és felkérte ünnepi beszédének megtartására. Gyárfás Elemér dr. a krisztusi eszmében gyökerező közös munkának az áldásairól beszélt lebilincselően, általános figyelem közepette. Arról a munkáról, amely a sínal hegyen elhangzott parancsot vallja evangéliumának. Arról a munkáról, amely egyedül hivatott a nagy társadalmi ellentéteket kiegyenlíteni, az igazságnak trónust állítani a népeket és nemzeteket a szeretet láncával összekapcsolni. Az eszmékben gazdag, gyönyörű fogalmazású beszédet zúgó taps követte, melynek lecsillapulása után Tamás Albert igazgató, a helyi tagozat elnöke ismertette a Népszövetség magaslatos célját, a hitbuzgalmi, irodalmi és szociális szakosztályoknak kárítatív, tudományos és emberbaráti tevékenységét. A nagyhatású, ismertető beszéd nyomában a lelkesültségtől áthatottan egymás után fejezték ki a csatlakozásukat Szakáts Zoltánné az Oltáregylet, Zimny Ferenc a kereskedők, Benedek Géza az iparosok, Kátóna István a földművesek, Kossy István a Szocialis Misszió Társulat, Mihály Ilonka a leánykongregáció, Paál János erdőtanácsos a harmadrend és Péterffy Jenő az ifjúság nevében. Biró Lajos udvarhely-kerületi titkár az elhangzott lelkes szavak után a tettek, az alkotó munkára, a tavasz ébredésével kapcsolatban a lelki megújulására s az egyesület minél szélesebb körben való támogatására buzdította a hallgatóságot. Tamás Albert elnök indítványára táviratilag üdvözölték Batogh Miklós dr.-t, az országos szövetség központi elnökét, majd pedig a tisztikart választották meg a következőképpen: Tb. elnök: Pál István, elnök: Tamás Albert, alelnökök: Hinléder Ernő dr., Nagy Lajos dr., Papp Z. Endre, Szebeni Antal, Wenetsek József dr. Titkár: Szász József és Benedek Géza dr. Pénztárosok: ifj. Péter József és Jakó Albert. Számvizsgálóbizottság: Daróczy Miklós, Dobos Ferenc dr. és Jancsó Béla. Hitbuzgalmi szakosztály elnöke: Szakáts Zoltánné, szociális szakosztály elnöke: Papp Z. Endréné, tudományos és irodalmi szakosztály elnöke: Jaklovsky Dénes. Espereskerületi titkár: Biró Lajos. Espereskerületi bizottsági tagok: id. Ugron Ákos, Nagy Lajos dr. és Vass Lajos dr. Ezekon kívül minden 25 tag részére választottak egy-egy csoportvezetőt. A választások megejtése után Tamás Albert elnök hálás köszönetet mondott megjelenéséért Gyárfás Elemér dr., központi alelnöknek, akit percekig ünnepelt a közönség a a fényesen sikerült közgyűlést bezárta.

A filharmonikusok jövő heti próbaprogramja: hétfő: sopran, alt, szerda: tenor, basszus, csütörtök: zenekar. péntek: összenégyes.

A román állampolgárok összeírására vonatkozó törvény végrehajtása (amint ezt már a múlt számunkban közöltük) elrendeltetvén: a városi tanács, a célszerűségi szempontok figyelembe vételével, hirdetményben fogja tájékoztatni a város polgárságát az összeírás sorrendjéről s a kívánt okmányokról, melyre előre is olvasóink különös figyelmét hívjuk fel. Az összeírás teljesítésére alakított bizottság — mely a rendőrség, a siguranca főnökből és a tanács egy tagjából fog állani — értesülésünk szerint, már a jövő hét derekán megkezdí működését.

Majláth püspök bérmauton.

Mire e sorok megjelennek, Majláth püspök vármegyénkbe érkezik, hogy megkezdje hivatalos bérmautját. Először a kereszteri járás híveit látogatja meg, majd pedig a homoródi járásba megy s azután az udvarhelyi járásban folytatja tovább az utját. Városunkat május 24 és 25-én látogatja meg s akkor félbe is szakítja bérmautját és újból június 13-án kezdí meg s az udvarhelyi járás községeinek meglátogatása után átmegy a parajdi járásba, ahol június végén fejezi be a bérmálást. Tekintve, hogy a nagy világmegszállás után ez az első hivatalos körutja vármegyénkben, mindenütt nagy előkészületeket tesznek az egyházfeljedelem méltó fogadására. A püspököt körutjában Miklós István gyulafehérvári kanonok és Pál István pápai prelátnak, kerületi főesperes kísérik.

Egy szép reményekre jogosító fiatal élet, özvegyen maradt atyjának büszkesége, testvéreinek kedvence veszett el ifj. Bölöny Vilmos gépészmérnökjelölt halálával. A 20 éves derék fiatalember, kinek anyja is nemrég költözött el, halálával mindenütt mély részvétet keltve, — legutóbb Budapestről súlyos betegesen érkezett haza, s az itthoni gondos ápolás sem tudta az életnek megmenteni. Az eset a közönség óriási részvétét fordította a mélyen sujtott apa: Bölöny Vilmos unitárius lelkész felé. A pénteken lefolyt temetésen Lőrinczy István esperes mondott vigasztaló beszédben bőséges, költői lendületű beszédet.

Tanasescu képviselő vármegyénkben. Tanasescu Szilárd képviselő, volt államtitkár, holnap, vasárnap, városunkba érkezik s egy hetet a vármegyében fog tölteni, miközben a prefectussal Oklándra is ellátogat. Szerdától szombatig a vármegyei prefecturán fogad olyanokat, kik neki kérelmet, panaszt akarnak előadni s e célból legalkalmasabb ót a reggeli órákban, 8 körül, felkeresni.

Iskolák építtetését, összesen huszonkettőt, kezdí meg a kormány a vármegyében. E célra a prefectus és a tanfelügyelő közbenjárása folytán 250 000 leu pénzbeli államssegélyt utaltak ki s mintegy 5700 köbméter fát az állam részére kisajátított erdőből.

Felhívás nemzeti lobogó beszerzésére. Felhivatnak a háztulajdonosok, hogy f. hó 23-ára a nemzeti színű lobogót szerezzék be, a különben ellenük megindítandó különös eljárás terhe alatt. *A rendőrség.*

Részvétköszönet. Mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek, kik néhai jó apánk: Darvay Dániel halála felett érzett bánatunkat részvétükkel enyhíteni és a temetésen is megjelenni szívesek voltak, ezuton monduk köszönetet. *A gyászoló család.*

Halálozás. *Trieber Lajos* cipészsegéd f. hó 8-án, 19 éves korában, városunkban, családjának, ismerőseinek mély gyászára elhunyt.

A polgári kör értesíti tagjait, hogy miután a könyvtár rendezés alá kerül, további értesítésig a könyvkivadás szünetel. A könyvbeadás utolsó terminusa f. hó 15 és 16, azaz a jövő csütörtök és péntek. Aki ez idő alatt a könyvet nem adja be, annak terhére azon tul késedelmi díj fog felszámíttatni.

Kerti ünnepély. A ref. kollégium f. évi június 1-én egy nagyszabású kerti ünnepélyt rendez a kollégiumkertben. Az ünnepély műsorát közelebbi számunkban közöljük, de a nagy közönség figyelmét már most felhívjuk erre, abban a reményben, hogy a legmesszebbmenő támogatásban részesíti a szép tervet, tekintettel arra is, hogy az iskola ebben az évben ezzel az alkalommal kívánja első ízben igéybe venni az áldozatos támogatást.

Az adókvető bizottságok működése, rendesen, a dolog természetesen, a közönség panaszait kelti fel, s ritka eset az olyan is, mint nálunk egyik tavalyi kvető, mely aránylag kevesebb zugolódást keltett. A mostani kvetésekkel szemben azonban jóval több elégedetlenséget hallunk, s úgy tudjuk, sok felebezés is történt, melyek még sok dolgot adnak a felsőbb fórumoknak.

A magyar könyvek Magyarországról való behozatalának hiányát — a mi kormányrendelet következménye — régóta szomorúan érzi olvasni szerető közönségünk. Ez különösen érezhető nálunk, hol magyarországi szépirodalmi és tudományos könyvet vásárolni régóta nem lehet, miért sokan várják a tilalom feloldását. Ehelyett azonban a múlt napokban a rendőrség egy embere jelent meg egyik helyi könyvkereskedésben és a róm. kath. elemi iskolák I. és II. osztályának használatára irt „Kis katekizmust“ összeszedette, s elvitette. Az elközbáserterü eljárás, a rendőri közeg kijelentése szerint, a brassói ker. siguranca felügyelőség rendelkezésére történt. Városunkban az ügy folytatását kíváncsian várják.

A bőripari szakmunkások a mesterekkel való megelőző, hosszabb, bérjavításra törekvő tárgyalások után, városunkban a múlt héten sztrájkba léptek. A differenciák elosztása céljából Popea dr. brassói ker. munkafelügyelő is ideérkezett, ki mindenik féllel tárgyal, meggyezést teremtenie azonban nem sikerült. Elutazása után azonban a munkások és munkaadók maguk közt egyeztek meg és szerdán este 1-évre a 15 százalékos béremelést életbeléptető kollektív szerződést megkötöttek. A szerződést azonban negyedévenként revízió alá fogják.

Az Oltáregylet választmánya népes gyűlést tartott folyó hó 4-én Szakáts Zoltánné elnöklete mellett. Több keblí ügy megbeszélése és elintézése után elhatározta a választmány, hogy június 18-án a püspökjárással kapcsolatban nagyszabású ünnepélyt rendez a harangalap gyarapítására.

Zenevizsga volt május 1-én és május 4-én az irgalmas nővérek zárdájában. Mindkét alkalommal nagy közönség gyűlt össze, hogy tanuja legyen a növendékek zenei haladásának. A zsúfolt ház a legnagyobb figyelemmel kísérte a növendékek kifogástalan játékát és nagy elismeréssel adózott a nővéreknek fáradhatatlan buzgalmukért és az elért fényes eredményért.

Győződjék meg, hogy a **Salamon Béla** rőfős üzletében vásárolhat legolcsóbban. Állandóan raktáron vannak: batisztok, zephirek, creponok, molinók, sifonok, férfiszövetek. A nálam eszközölt vásárlással minden vevő szép összeget takarít meg. Tisztelettel: **SALAMON BÉLA** Strada Principesa Elisabeta (v. Bethlen-utca) Imre Domokos dr. házában.

A Szociális Misszió Társulat május hó 3-án, rendkívül magas színvonalú előadásokkal, melynek érdekklődése külsőben az országosan ismert nevű Gyárfás Elemér dr. előadásának szólt. A neves politikus beszéde tartalmával a címadás külsőségeivel egyaránt meg is felelt a nagy várakozásnak. Örvendünk, hogy széles perspektívájú, értékes tanulmányát teljesen közölhetjük. Az estély egyéb pontjai szintén méltán illeszkedtek a programba, így Hal mágyi Samuné finoman előadott, szép énekszáma, Szabó Ilus temperamentumos zongorajátéka, Göllner Picike valódi táncos tehetséget a nagy rutint mutató tánc a Kónya Jaucsi zenekarának virtuóz nyitánya. Valamennyit megismételték. Jártó Lilla mély átérzéssel, szépen szavalt el egy hosszabb költeményt. Pál István pröfátus kerekletlen és találó szavakkal zárta be az estélyt, köszönetet mondva Gyárfásnak megjelenéséért s a többi előadónak is. A műsor folyamán szerkesztünk is fel olvasta 3 költeményét.

Sebes autóbiliaták figyelme! A vármegye prefectusa Brand schott Gyula brassói seffért, aki Segesvár felől Csik felé haladtában, a vármegye területén, meg nem engedett módon, 60 km-éres órákenti sebességgel haladt, tegnap 5000 leu pénz bírára ítélt s egyúttal az ügyet, további büntető eljárás céljából, a bírósághoz tette át. Az eset intő figyelmeztetésül szolgálhatna a nagyon sokszor valóban tulságos sebességgel száguldó, embert, állatot veszélyeztető autózóknak.

Lázás munka folyik Homoród-fürdőn, hogy a közönség idei nyaralása minél könnyebben és minél olcsóbban lehetővé tétessék. A fürdőigazgatóság az összes szobákat és annak butorizátát teljesen rendbe hozta, úgy, hogy rövid időn belül a fürdő megnyitása is megtörténik. Különös tekintettel volt arra, hogy a fürdőközönség, a mai magas fuvarozási díjak dacára, a fürdőt minél többször látogathassa meg, mert a legtöbb esetben az oda kivágó közönséget a 2—300 leus kocsi tartotta vissza. Ez okból a fürdőigazgatóság több autó tulajdonossal tárgyal és sikerült is megegyeznie méltányos fuvardíjak mellett és pedig úgy, hogy egy személy viteldija, oda és vissza, 40 leuban állapított meg és legalább 10 személy jelentkezése esetén az autót már szállítás-köteles. A melegfürdőben új kádak vannak beállítva s állandó zene, a vendéglőben jó magyar koszt, meghatározott méltányos ellátási díjakkal, továbbá egy áru csarnok is fog rendelkezésre állni, ahol a közönség mindennemű fűszer- és egyéb bazar-cikkeket vásárolhat s így nem lesz reáutalva arra, hogy szükségletét hazulról kelljen kiburcolni a fürdőtelepre. Az idei fürdő-idény iránt már is nagy az érdeklődés, így a helyi intelligencia köréből már 2 villa összes szobáit lefoglalták, de Budapestről, Váradról, Kolozsvárról, Brassóból, Temesvárról, sőt Belgrádból is érkeztek tudakozódó levelek. A közönség érdekében állandó rovatot tartunk fenn, ahol közölni fogjuk a közönséget érdeklő összes tudivalókat, díjakat s jelezzük az autóbusszjáratot és mindazon szórakozásokat, melyeket a fürdőigazgatóság a nyaralók érdekében rendezni szándékozik.

Harangszentelés Oklándon. Az oklándi unitárius egyházközség f. máj 18-án délután 2 órai kezdettel tartja meg új harangja felszentelési ünnepélyét. Az ünnepélynek, mely 2 részből áll, műsora a következő: I. A templomban: 1. „Isten hozott.“ Harangüdvözlő dal. 2. Gyülekezeti ének. 3. Ima. Sándor Gergely kénosi lelkész által. 4. „Harangunkért esedéklünk.“ Éneklő a DF. ifjúsági egyesület. 5. Ünnepi egyházi beszéd. Tartja Csifó Sámuelon theol. akad. dékán. 6. „Hallgat-

tam igéd.“ Éneklő az ifjúsági Daloskör. 7. A harangokról emlékezik a helybeli lelkész. 8. Gyülekezeti ének. II Este 8 órakor a közönségi vendéglő színháztermében — jótékony célra — műsoros estély s utána táncvigalom lesz. Műsora: 1. „Harang.“ Magánjelöllet. 2. Éneklő az ifj. daloskör. 3. Éneklő — zene vagy harmonium kísérettel — Bazeze Dénesné. 4. „Tabornok ur.“ Számú 2 felvonásban. 5. „Harmat Csillag.“ Éneklő az ifj. Daloskör.

A szomorú véget ért, a mult-hetekben öngyilkosságot elkövetett, Jakab Géza, törvényszéki hivatalnok, támasz nélkül maradt, özvegy édes anyja keresett fel a mult napokban. Arra kért, tegyék közzé, hogy az ő néhai fia — ellentétben a napilapok némelyikében közölt tudósításokkal — nem volt soha részeges és kicsapongó. Már kis korában is igen szorgalmas, jó tanuló volt, a miért tanárai is szerették, támogatták, s azottul is mindig törekvő, józan életet élt. Betegségét tehát nem szereshette könnyelműségével, sem pedig a háboruban, a hol sohasem volt.

Gallert mos, fényez SCHMITZ
Odorheiu—Székelyudvarhely.

Don Juan második élete. Az egész világ, de különösen Görögország és Anglia ez évben ünnepli a romantikus életű brit zseni: lord Byron halálának évfordulóját. A hősi halált halt nagy költő után befejezetlenül maradt életének főmivó: a Don Juan című versesregény, mely torzóban is halhatatlan műremek. A Vasárnapi Ujság mult heti számában egy — egyelőre névtelen — erdélyi költő verses előszóban bejelenti, hogy be akarja fejezni Byron regényét, ugyanabban a formában, félig tréfás, félig érzelmes modorban, „Don Juan második élete“ címen. A Vasárnapi Ujság e heti számában kezdődik e nem mindennapi kísérlet, mely annál is érdekesebb, mert a főhős a mai Erdélyben folytatja a mult század elején megszakadt kalandjai sorozatát. E mellett természetesen a lap képanyaga és szövegrésze is tele van érdekességgel és változatossággal.

x A szombat és vasárnapon rendezett kiállításra ezton is felhívja a n. é. közönség figyelmét: *Hirsch Rudolf* divatára-kereskedése.

A keddi heti piac árai: buza: 90—95, rozs 78—82, árpa 76—80, zab 50—55, törökbuza 77—80, burgonya 27—30 leu vékánként.

A gyógynövény-termesztés rövid foglalatja. (Az Erdélyi Gazdasági Egyesület könyvkiadóvállalatának 61. sz. füzet. Irta: Péter Béla dr. volt gazdasági akadémiai igazgató.) Ez a füzet röviden összefoglalva közli mindazt, amit a modern gazdának tudni kell a nálunk sikerrel termesztendő gyógy- és fűszernövények termesztésére vonatkozólag. Ma már minden gazda tudja azt, hogy tisztán csak gabonafélék termesztésével nem tud boldogulni, ezért másféle, jobban jövedelmező növények termelését is fel kell karolnia. Erre vonatkozólag ad jó utbaigazítást és gyakorlati tanácsokat a fenti című füzet, mely a gyógy- és fűszer-növényeknek vetését, ápolását, aratását és egyéb kezelését tárgyalja röviden, világosan és érthetően. E mellett az iránt is tájékoztatja a gazdát, hogy melyik növény után milyen uton milyen hozadékot várhat a gazda, vagyis milyen a gyógynövénytermelés jövedelmezősége? Szerző ebbe a füzetbe csak azokat a növényeket vette fel, amelyeket a kolozsvári kísérleti telepén kipróbált és a melyeket felkarolásra érdemesnek talált. Tehát gyakorlati tapasztalatokon alapszik mindaz, a mit a szerző e

munkájában tárgyal. Melegén ajánljuk a füzet beszerzését minden gazdának. Ára 10 leu megszereshető az Erdélyi Gazdasági Egyesületnél, Cuj, Str. Andrei Muresan (v. Attila utca) 10. szám alatt, vagy a Minerva-könyvkereskedésben Cuj, Str. Regina Maria 2 szám alatt.

A kereskedelmi és ipar-kamara értesíti az érdekelt védjegytulajdonosokat, hogy a kereskedelemügyi miniszter a védjegyek eddigi használatát a 25674—1924 számú rendeletével újabb 6 hónapig, vagyis 1924 évi október hó 1-ig engedélyezte.

Kiadó: a Könyvnyomda Részvénytársaság
Odorheiu (Székelyudvarhely)

Nyilttér.

E rovat közleményeiért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

Tudomására hozzuk t. biztosító felelőknek, hogy Zolnay Imre, a tárgyalmareszi—marosvásárhelyi vezérképviselőség eddigi vezető titkára különböző okokból a társaságtól megvált.

Társaságunkat semmi néven nevezendő ügyben tovább nem képviseli, díjpenzek behajtására nem jogosult.

Gazdák Ált. Biztosító R. T.

Dela primăria oraşului cu consiliu
Odorheiu.

Nr.: 1659—924. adm.

Publicaţiune.

Se aduce la cunoştinţa, că Ministerul de Războiu a hotărât a se respinge ori ce cerere în care se solicită concedii pentru soldaţii de prezent în serviciul armatei, având în vedere că concediile se va da soldaţilor numai în lunile Iulie şi August ale fiecărui an.

Hirdetmény.

A hadügyminisztérium határozata folytán közhírré tétetik, hogy a tényleges szolgálatot teljesítő katonák részére beadott szabadság iránti kérések mind elutasítandók, mivel a szabadságok minden év július és augusztus havában engedélyeztetnek.
Odorheiu, la 10 Maiu 1924.

Primăria oraşului.

Egy teljesen új zsakett öltöny eladó. Értekezni lehet Löbl-nél.

Irodai szolgálatra keresek 16 éves feletti *szolgáló leányt*, ki írni és olvasni is tud. Beléphet azonnal. Személyesen jelentkezézzék irodámban, az :: emeleten, a könyves bolt felett. ::

Koncz Ármin.

Ugyanott az udvarban egy szoba, konyha kiadó.

Eladó egy kovácsműhely-berendezés, teljesen jó karban. Ami szükség egy kovácsműhelyhez, minden megvan. Értekezni lehet Str. Principeasa Elisabeta (v. Bethlen u.) 97. sz. alatt.

Eladó ingóságok:

A Str. Gen. Neculcea (Budvár-utca) 1. sz. a sörgyári telken *f. május hó 11-én d. u. 2 órakor* szabad kézből nyilvános árverésen eladatnak a volt sörgyár felszereléséhez tartozott ingóságok, u. m.: sörszórók, sörgépek, eserefakádak, gummicsovek, vas vezetősövek, csapok, tüzelők, 50000 drb téglá, pár vagon terméskő, ócskasak és egyéb, kézműveseknek és iparosoknak használható szerszámok. Az érdeklődők tisztelettel meghívotnak.

Regatul României.

No. 206—1924.

Executor judecătoresc Odorheiu săcuesc

Publicaţie de licitaţie.

Subsemnatul executor a judecătorei de ocol Odorheiu în senzul §-ui 102 de lege LX din anul 1881 prin această publică că în urma deciziei din anul de sub 1035—924 al judecătorei de ocol din Odorheiu efectuată în Odorheiu 8/IV. 1924 pentru suma de 3000 Leu și aceea. execuțiunei de escoatentare în favoarea Szalai István reprezentat adv. Dr. Nagy Lajos mișcă oarele caprinse cu această ocaziune și prețuite 6900 Leu și anume la Gergey Lajos cisme și ghebe se vor vinde prin licitație publică.

Deci în urma deciziei sub No. G. 1549—924 a judecătorei de ocol Odorheiu pentru încasarea prescuriunei de 3000 Leu capital și acc. stabilite pănă astăzi, să decide terminul de licitație pe ziua de **15 Mai 1924** la orele 9 a. m. Odorheiu la acea cumpărătorii să faunte cu acea observare, că mișcatoarele din sus în senzul Art. de lege LX din anul 1881 §-ul 107, 108 din partea celui mai sus, acestea mișcatoare se vor vinde și sub prețul estimat.

Odorheiu, la 2/V. 1924.

Nagy, executor.

Pályázati hirdetés.

Homoródfürdő igazgatósága az alábbi állásokra pályázatot hirdet: egy kazán fűtő, a meleg fürdőhöz; egy fürdős asszony, a kád-fürdőkhöz; egy fürdő-szolgai; egy teljes zenekar.

Továbbá 6—8 szobára való ágy-nemű felszerelés szükség, díjazás ellenében. Ezt elvállalhatják olyan asszonyok, kik esetleg a szoba kezelését is elfogadják. Igyszeres lakást minden alkalmazott kap.

A pályázatok f. hó végéig *Pluhár Gábor* fürdőigazgatóhoz Odorheiu nyújtandók be.

Pluhár G., igazgató.

Nr. G. 1134—1923.

Publicaţiune de licitaţie.

Subsemnatul judiciar aduc la cunoştinţa public în senzul legii art. LX. din 1881. §. 102 respective XLI. din 1908. §. 19, cumca lucrurile următoare s. a. 1 meter și 1 decima, cari în urma deciziei Nr. 41/2, 42/2 și 43/2 din anul 1924 al judecătorei de ocol din Cristur sau excovat în favoarea executorului Dániel István repr. prin avocatul dr. Kertész Árpád din Praid impertive excovatul din Cușmed pentru încasarea capitalului de 1050, 3000, 2500 lei și acc. prin execuție de acoperire și cari sau prețuit în 5200 lei, se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efeptuirea acestei licitațiunii pe baza deciziei Nr. G. 789, 790 și 791/924 judecătorei de ocol din Cristur, se fixează terminul pe **15 Mai 1924** la orele 11 a. m. în comuna Cușmed și toți, cari au voie de cumpăra, suot favoritați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile sus-amintite vor fi vândute în senzul legii LX. din 1881 §. 107. și 108 celor, cari dau mai mult pe lângă solvarea în bani gata, și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea, care e de încasat, face 1050, 300 și 3500 lei capitalul dobânzile cu 5% socotind din 11 Ianuarie anul 1924, iar spesele pănă acum statorite de 3718 lei 95 bani.

Intrucât mobilele, cari ajung la licitație, ar fi fost excovat și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favoarea acestora în senzul art. din 1881. §. 102.

Cristur, la 30 Aprilie 1924.

Lőrinczy,
oficial, ca delegatul judecătoresc

DREHER-Haggenmacher

nagyváradai sörgyár R.-t. gyártmányainak Odorheiu vármegye területén kizárólagos egyedüli főraktára:

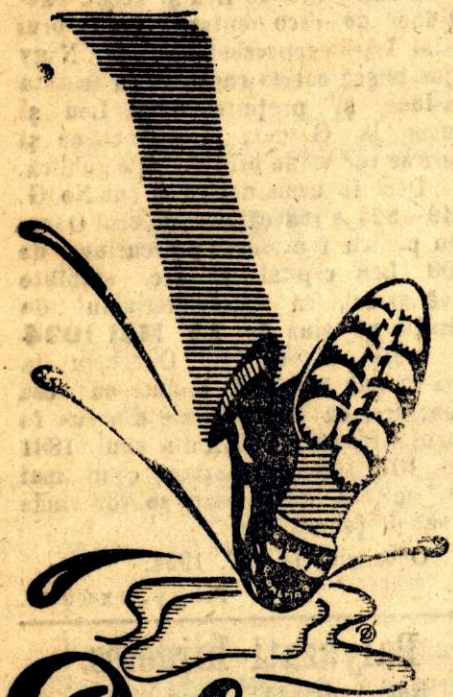
RÖSLER KÁROLY-nál.

Ez a hely hirdetés részére lett fenntartva, de főleg, mert mindenki tudja, hogy a legjobb és valódi angol és cseh gyapjuszövetek, sepsiszentgyörgyi gyártmányok

mindenféle béli és hozzávalók

Löbl R. cégnél kaphatók.

Palma

kaucsuk-talpvédő és kaucsuk-sarok megvéd nedvességtől és meghűléstől.

Dela primăria oraşului cu consiliul Odorheiu. Secția militară. Nr.: 1646-924. adm.

Publicațiune.

In conformitate cu ordinul Ministerului de Război Serviciul Personalului No: 15127-924 toți elevii plutonierii și stegarii proveniți din fosta Armată-Austro Ungară, cari până în prezent nu și-au clarificat situația militară, sunt obligați ca să înainteze de urgență actele complete pentru recunoașterea gradului secției militare a oraşului fiind această ultimul termen.

Hirdetmény.

A hadügyminisztérium személyi osztályának 15127-924 sz. rendelete, felhívta a volt osztrák-magyar hadseregben önkéntes őrmesteri és zászlósi rangot viselt egyének, kik a román hadseregben ezideig rangelismérésüket nem rendezték, hogy a rangelismerés iránti okmányukat sürgősen adják be a városi tanács katonai ügyosztályához, mivel ez a legutolsó határidő.

Odorheiu, la 9 Maiu 1924.

Primăria oraşului.

Odorheiu-Sz.-udvarhelyen, ha olcsón és jól akar vásárolni, úgy menjen a

„HANGYA” szövetkezetbe.

Irni, olvasni tudó,

kisebb irodai munkákat végezni képes, polgári iskolát, vagy valamely kereskedelmi iskolát végzett, különösen ha szép írása van és esetleg nyelveket is bír: fiatal embert, vagy leánykát, nőt keresek, szerény igényekkel. Írásbeli ajánlatot, fizetési igény megjelölésével kérek. Esetleg hozza, el személyesen.

KONCZ ÁRMİN.

Invitare.

Tipografia Soc. Anon. din Odorheiu are onoare a invita pe D-nii acționari la adunare extraordinară, ce sa va tinea Dumineca, in 18 Maiu, a. e., a. m. la 11 oare, in cancelaria Tipografiei Soc. Anon.

Program:

1. Ridicarea capitalului.
2. Modificarea 1, 2, 6, 8, 13, 16 § din statute.
3. Alegerea membrilor în direcțiune pe posturile vacante.

Actionarul, care voeste sa ea parte la adunare, are a depune actiunile sale contra dovezii in cancelaria Tipografiei Soc. Anon. cel mai tarziu pana la deschiderea adunarei. Odorheiu, la 10 Maiu 1924.

Directiunei.

Meghívó.

A Könyvnyomda R.-T. Odorheiu folyó évi május hó 18-án, vasárnap, d. e. 11 órakor, saját üzlethelyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. részvényes urak ezenel meghívataknak.

Tárgysorozat:

1. Alaptőkeemelés.
2. Az alapszabályok 1, 2, 6, 8, 13, 16 §-ainak módosítása.
3. A lemondott igazgatósági tagok helyeinek betöltése.

A közgyűlésen résztvenni kívánó részvényes tartozik részvényeit legkésőbb a gyűlés megnyitásáig a Könyvnyomda R.-T. irodájában elismervény ellenében letenni.

Odorheiu, 1924 május hó 10.

Az igazgatóság.

Egy jó forgalmu üzlethelyiség, teljes felszereléssel, korlátolt italmérséssel, betegség miatt azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Értesítjük a mélyen tisztelt vásárló közönséget, hogy üzleteinkben csakis

aradi Neumann-féle

lisztek tartunk, melyek minősége felülmulthatatlan. Fióküzletünkben állandóan kapható:

kukorica és korpa.

Nagyobb vételnél házhoz szállítjuk.

Minden igyekezetünk odairányul, hogy többi cikkeinknek árai versenyképesek legyenek és a m. t. vevőkör teljes bizalmát kiérdemeljük.

Főüzlet:

Bul. Reg. Ferdinand (v. Kossuth-utca) 31.

Fióküzlet:

Strada Principesa Elisabeta (volt Bethlen-utca) 12. sz.

Tisztelettel:

Bodrogi és Hirsch.

Mindenkinek érdekében áll meggyőződni áruimról,

mert külföldi előnyös összeköttetésem révén és jó valuta fedezésem alapján jóval olcsóbban tudom adni áruimat a napi árnaknál:

145 cm. gyapju férfi szövetek	200-tól
135 cm. gyapju gabardien divat színekben	350-tól
100 cm. gabardien divat színekben	120-tól
75 cm. mosó és szintartó voálok	38-tól
78 cm. I-a mosott schifouok	40 től
100 cm. divatcikk és kockás epungeok	95 től
75 cm. selyem fényű divatos batiztok	39 től
stb. stb.	

Győződjék meg mindenki áram oksóságáról, mert aki nálam vásárol, legkevesebb 10%-ot takarít meg.

Férfi ruhák nagy választékban kaphatók 1100-2500 leuig.

Tisztelettel:

Szenkovits János utóda.

Vendéglőmben a mai naptól kezdve a közkezdelt **BÜRGER-féle** magasfoku

„Imperator” sört

mérem ki. Ez a sör a külföldi sörökkel szemben minden tekintetben versenyképes.

Tisztelettel:

Ferenczy Károly

vendéglő.

Egy használt, könnyű járásu kocsit, felhuzható fedéllel, eladó. A fedél belső kárpitozása és az ülésbőrök kitarozása után teljesen jó lesz. Cim a kiadóhivatalban.

Szorgalmasasszonya délelőtti órákban háztartási munka elvégzésére vállalkozik. Cim a kiadóhivatalban.

Mielőtt vásárlását megtenné:

tekintse meg áruraktárunkat, ahol tavaszi újdonságok, divat férfi és női szövetek, kartonok, epungék, zeffrek, grenadinok, férfi-kalapok, ingek stb. nagy választékban kaphatók.

Zimmerman férfi ruhaszövetek lerakata.

Disztemetkezési vállalat,

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben eszközöltetnek. Tisztelettel:

Barcsay & Esztegar.

Martinuşon (Homeródszentmárton) egy jó forgalmu korcsmahelyiség, mely áll 4 szoba, pince és melléképületekből, örök áron eladó. Értekezni lehet: *Farkas Ferenc* molnárnál, Martinuş (H.-szentmárton).

Csak a „TURUL” cipő-gyár

készítményeit

viseli az, aki olcsó, tartós és elegáns cipőt akar viselni.

Fióküzlet: **ODORHEIU**, Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-utca) Nr 9. sz.

HIRSCH

Meggyőződhetett már afelől, hogy legolcsóbban

divatüzletében vásárolhat, ahol a legnagyobb választék van különféle férfi és női szövetekben, vásznakban, zeffrekben, kretonokban, harisnyákban, férfi kalapokban és minden más divatcikkeken.

